

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH220070

NAZWA
OBSZARU Jezioro Krąg

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH220070	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Jezioro Krąg

1.4. Data opracowania 2009-03	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2009-10
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2012-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2022-03
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 18 lutego 2022 r. w spr. soo Jezioro Krąg (PLH220070)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

[Powrót](#)

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
18.1009

Szerokość geograficzna
53.9769

2.2. Powierzchnia [ha]:
424.4

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL63	Pomorskie
------	-----------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0 %)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

[Powrót](#)

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3150			132.39		M	A	C	A	B
7230			3.78		M	A	C	A	B

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

[illegible]

					Min	Maks		C R V P		Populacja	zachowania	Izolacja	Ogólnie
P	6216	Hamatocaulis vernicosus		p					M	C	B	C	B
P	1903	Liparis loeselii		p	101	250	i		M	C	A	C	B
P	1528	Saxifraga hirculus		p	101	250	i		M	C	A	C	A
I	1014	Vertigo angustior		p				R	M	C	B	C	B
I	1013	Vertigo geyeri		p	1500	1500	area		M	C	A	A	A
I	1016	Vertigo moulinsiana		p				C	M	B	A	C	A

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N10	33.22
N06	31.62
N17	17.92
N12	17.25
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar obejmuje swoim zasięgiem wytopiskowe zagłębienie terenu z jeziorem Krąg oraz tereny do niego przyległe z cennym torfowiskiem źródłiskowym, położonym w rynnę dochodzącej do wschodniej zatoki jeziora Krąg. Dookoła znajdują się niewielkie wzniesienia, powstałe w wyniku działalności lądolodu. Największą część obszaru stanowią wody jezior, znaczny udział powierzchniowy mają też wilgotne łąki. Część terenu pokryta jest lasem z dominacją sosny w drzewostanie. Ze względu na dominację powierzchniową jeziora na danym obszarze, a także terenów będącym pod wpływem wód jeziornych, przeważający typ roślinności stanowią zbiorowiska wodne, bagienne i inne wilgociolubne.

4.2. Jakość i znaczenie

6216 Hamatocaulis vernicosus haczykowiec błyszczący

Gatunek występuje wyłącznie w obrębie torfowiska alkalicznego we wschodniej części obszaru. Zgodnie z oceną stanu ochrony wykonaną na potrzeby planu ochrony rezerwatu „Mechowisko Krąg” gatunek zajmuje w rezerwacie areał ok. 0,15 ha, a wielkość populacji została oszacowana na co najmniej 10 m². Na pozostałej części torfowiska gatunek notowany jest dość rzadko, a jego udział w warstwie mszystej rzadko przekracza wartość kilku procent. Wynika to prawdopodobnie z naturalnych uwarunkowań spowodowanych stopniem zaawansowania rozwoju mechowiska w wielu miejscach przyjmującego formę nawiązującą do mszarów. Szczególnie dotyczy to fragmentu torfowiska położonego wyżej i dalej od centralnej, silnie uwodnionej części torfowiska (bezpośrednio przy rowie melioracyjnym). Tu zauważa się fragmenty, gdzie roślinność mszysta stopniowo traci kontakt z wodami gruntowymi (naturalny proces związany z przyrostem złoża i zmniejszaniem się oddziaływania wód gruntowych na rzecz wód opadowych), co dla haczykowca znajdującego optymalne warunki w silnie uwodnionych miejscach jest niekorzystne. Areał siedliska w części obszaru poza rezerwatem oszacowano na ok. 10 arów, a liczebność populacji na maksymalnie 5 m². Stan ochrony gatunku określono jako zły (U2), głównie ze względu na wysokość i zwarcie runi, wypieranie gatunku przez gatunki w tej sytuacji uznawane jako ekspansywne – *Sphagnum teres*.

Wielkość populacji: min. 10 – max. 15 m² (populacja w części objętej PZO oszacowana została na maksymalnie 5 m², a na terenie rezerwatu „Mechowisko Krąg” – 10 m², maksymalnie może osiągnąć powierzchnię 15 m²)

Ocena populacji: C (2% $\geq$ p > 0%) wielkości populacji danego gatunku i jej zagęszczenia w stosunku do populacji krajowej

Ocena stanu zachowania: B (dobry) Pomimo zaawansowanego rozwoju części płatów mechowiska w kierunku mszarów siedlisko na znacznej części jest dobrze zachowane (II: elementy dobrze zachowane) i odpowiada wzorcom opisywanym w literaturze. Zarówno parametry fizyko-chemiczne wody, stopień uwodnienia siedliska, a także charakter roślinności odpowiadają właściwościom siedlisk, w których gatunek osiąga wysokie liczebności.

Ocena izolacji: C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania) Stanowisko zlokalizowane w sąsiedztwie licznych torfowisk będących miejscem występowania gatunku w obrębie zwartego i dużego areału.

Ocena ogólna: B (dobra) Obszar jest jednym z prawdopodobnie ok. 150-200 stanowisk w Polsce co oznacza, że pomimo niewielkiej liczebności populacji ma istotne znaczenie dla zachowania krajowych zasobów gatunku.

Stopień rozpoznania (jakość danych): M – dane pochodzące ze źródeł o wysokiej jakości danych, uzupełnione szacunkami.

1014 *Vertigo angustior* poczwarówka zwężona

Gatunek zidentyfikowany w obszarze w niewielkich płatach turzycowisk o stabilnej wilgotności, unika powierzchni podtapianych. Płaty jego siedliska zajmują miejsca między podtapianymi szuwarami a terenami użytkowanymi rolniczo – łąkami i pastwiskami. Prawdopodobnie zanim przekształcono tereny przylegające do jeziora w łąki i pastwiska, zasięg poczwarówki zwężonej na omawianym obszarze był wielokrotnie większy, a jej populacja bardzo liczna. Postępująca presja na tereny dostępne do koszenia (zwłaszcza mechanicznego), a więc mniej grzaskie i mniej wilgotne, doprowadziła do stanu obecnego, w którym poczwarówka zwężona zajmuje skrawki dogodnych siedlisk i występuje w obszarze punktowo, na powierzchni ok. 5 ha. W ramach prac nad PZO wyznaczono 3 stanowiska gatunku. Z kart obserwacji na stanowisku i danych przestrzennych wynika, że powierzchnia potencjalnego siedliska na tych stanowiskach wynosi łącznie 1,34 ha (0,41 ha, 0,7 ha, 0,22 ha). Proces zaniku siedlisk poczwarówki zwężonej miał prawdopodobnie duże nasilenie przez ostatnie 200 lat – nie są to zmiany będące skutkiem użytkowania obszaru w kilku minionych dekadach. Zagęszczenia populacji *Vertigo angustior* w obszarze są wysokie (na poziomie od 46 do 80 osobników/m²), co jest zjawiskiem typowym dla tego gatunku, który nawet w zdegradowanych siedliskach przez pewien czas występuje licznie.

Wg dokumentacji PZO stan ochrony gatunku w obszarze jest niezadowolający (U1), ze względu na charakter występowania ograniczony do niewielkich płatów siedlisk, ograniczonych z jednej strony użytkowaniem rolniczym (gatunek unika regularnie koszonych łąk, znosi natomiast koszenia sporadyczne), a z drugiej strony wysokim uwilgotnieniem, skutkującym stagnowaniem wody na powierzchni.

Kategoria liczebności: gatunek rzadki (R), spotykany w obszarze punktowo.

Ocena populacji: C (2% $\geq$ p > 0%) wielkości populacji danego gatunku i jej zagęszczenia w stosunku do populacji krajowej

Ocena stanu zachowania: B (dobry) Gatunek zajmuje niewielkie płaty wilgotnych turzycowisk, które są dziś pofragmentowane w efekcie działalności rolniczej i innych przekształceń terenu, jednak jego liczebność jest

wysoka. Ograniczenie częstotliwości koszeń może zwiększyć powierzchnię siedlisk odpowiednich dla tego gatunku.

Ocena izolacji: C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania) Pomorze jest obszarem, na którym populacja *Vertigo angustior* jest liczna i występuje na wielu stanowiskach.

Ocena ogólna: B (dobra) Powierzchnia zajmowana przez gatunek w obszarze jest niewielka w stosunku do krajowych zasobów (wg raportu do KE 2013-2018 zasoby krajowe gatunku – 200 km²)

Stopień rozpoznania (jakość danych): M – dane pochodzące ze źródeł o wysokiej jakości danych, uzupełnione szacunkami.

1016 *Vertigo moulinsiana* poczwarówka jajowata

Gatunek bardzo licznie występuje w obszarze, zasiedlając szuwały otaczające jezioro Krąg, zarówno te o szerokości dochodzącej do kilkudziesięciu metrów, jak na północnym brzegu jeziora, jak i wąski pas zaledwie metrowej szerokości na południowym brzegu, w sąsiedztwie miejscowości Konarzyny. Łączna powierzchnia szuwarów zasiedlonych przez poczwarówkę jajowatą wynosi na omawianym obszarze ok. 42 ha. Poza pasem szuwarów można ją spotkać na roślinności wzdłuż rowów melioracyjnych, a nawet na skraju podtopionych olsów (na południowo-wschodnim krańcu obszaru). W otulinie rez. „Mechowisko Krąg” *Vertigo moulinsiana* zajmuje najbardziej wilgotne płaty, zwłaszcza wzdłuż rowu melioracyjnego. Stan ochrony gatunku jest właściwy (FV), gatunek osiąga wysokie liczebności, zasiedla dużą powierzchnię szuwarów, ma dobre perspektywy zachowania.

Kategoria liczebności: gatunek powszechny (C), spotykany na znacznej powierzchni obszaru, w każdym płacie podtopionego szuwaru, w wielu przypadkach bardzo licznie.

Ocena populacji: B ($15\% \geq p > 2\%$) wielkości populacji danego gatunku i jej zagęszczenia w stosunku do populacji krajowej

Ocena stanu zachowania: A (doskonały). Poczwarówka jajowata zajmuje w obszarze dużą powierzchnię, siedliska mają odpowiednie parametry dla tego gatunku i wydają się trwale zabezpieczać warunki występowania tego gatunku.

Ocena izolacji: C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania). Pomorze jest obszarem, na którym populacja *Vertigo moulinsiana* jest liczna i występuje na wielu stanowiskach, zwłaszcza w dolinach rzek.

Ocena ogólna: A (znakomita) ze względu na bardzo dużą liczebność i powierzchnię zajmowanego siedliska oraz dobre perspektywy jego zachowania.

Stopień rozpoznania (jakość danych) – M – dane pochodzące ze źródeł o wysokiej jakości danych, uzupełnione szacunkami.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	D01.01		i
M	B02.02		o
M	A04		o
H	F01		o
M	A03		o
M	E01.03		o
M	K02.03		i
M	E01.04		i
M	X		b
L	D01.02		i
M	E01		o
M	E01.03		i

M	B		o
L	A03		i
M	B03		i
L	D02.01		o
M	F01		i
L	B02.02		i
M	B		i
L	D01.01		o
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	A03		o
M	B		o
M	A04		o
L	D02.01		o
L	D01.01		i
M	E01.04		i
L	D01.01		o
M	X		b
L	D01.02		i
H	F01		o
L	A03		i
M	E01		o
M	B02.02		o

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Augustowski B. 1974 Rzeźba terenu. W: Moniak J. (red.), Studium geograficzno-przyrodnicze i ekonomiczne województwa gdańskiego. GTN, Gdańsk. 2. Buliński M. 1993 Flora roślin naczyniowych doliny Wierzycy w warunkach antropogenicznych przemian środowiska przyrodniczego. GTN, Acta Biol. 8 7-513. Buliński M. 1996 Charakterystyka geobotaniczna. W: Szukalski J. (red.), Pojezierze Starogardzkie. GTN,

Gdańsk4. Drwal J. 2001 Stosunki wodne. W: Czocharński J. (red.), Opracowanie ekofizjograficzne do planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego. Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, Gdańsk.5. Gawroński A., Gawrońska A., Andrzejczak W., Kramkowski M. 2016. Projekt planu ochrony rezerwatu przyrody "Mechowisko Krąg"6. Gdaniec M., Markowski R. 2009 Nawapienne torfowisko soligeniczne nad Jeziorem Krąg (powiat kościerski) jako ostoja rzadkich gatunków roślin. Acta Botanica Cassubica (złożone do druku).7. Kwiecień K., Taranowska S. 1974 Warunki klimatyczne. W: Moniak J. (red.), Studium geograficzno-przyrodnicze województwa pomorskiego GTN, Gdańsk8. Mirek Z., Zarzycki K., Wojewoda W., Szeląg Z. 2006 Czerwona lista roślin i grzybów Polski Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN, Kraków 9. Pawlaczek P., Wołejko L., Jarmaczek A., Stańko R. 2001 Poradnik ochrony mokradeł Wyd. Lubuskiego Klubu Przyrodników, Świebodzin10. Rosa B. 1996 Rzeźba terenu. W: Szukalski J. (red.), Pojezierze Starogardzkie. GTN, Gdańsk.11. Zając A., Zając M. (red.). 2001. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce (ATPOL). Inst. Bot. UJ, Kraków. Msc.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL04	100.0	PL02	0.9		

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Mechowisko Krąg	+	0.9
PL04	Doliny Wierzycy	*	81.0
PL04	Borów Tucholskich	*	19.01

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańsku
Adres:	Polska Chmielna 54/57 80-748 Gdańsk
Adres e-mail:	sekretariat.gdansk@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☐	Tak
☒	Nie, ale jest w przygotowaniu
☐	Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH220070

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒

Tak

☐

Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)